

**Partij voor
de Dieren**

Jaarverslag 2016

Inleiding

Op 22 november 2006 werd de Partij voor de Dieren met twee zetels gekozen in de Tweede Kamer. In 2016 vierden we daarom het 10-jarig jubileum van de partij in het nationale parlement. Nooit eerder werd een politieke partij voor 'non-humans' in een nationaal parlement gekozen, waar ook ter wereld! Sindsdien heeft de Partij voor de Dieren als haas in de marathon grote invloed op andere politieke partijen in binnen- en buitenland. Inmiddels zijn er naar voorbeeld van de Nederlandse Partij voor de Dieren 18 partijen voor de dieren, van Australië tot Taiwan. In Australië, Portugal en Duitsland hebben deze partijen inmiddels ook volksvertegenwoordigers. En sinds 2006 lopen ook traditionele politieke partijen in Nederland harder voor dieren, natuur en milieu.

Natuurlijk was 2016 ook het jaar van de voorbereidingen op de Tweede Kamerverkiezingen van 2017, met het opstellen van een kandidatenlijst en het verkiezingsprogramma Plan B. Een planeetbreed programma, met meer dan 550 maatregelen voor een radicaal ander beleid, omdat er geen Planeet B is. Het programma viel in goede aarde, we sloten 2016 af met vijf zetels in het verschieft volgens de peilingen. Kiezers laten zien dat zij een andere weg in willen slaan. Een weg die zich afsplitst van het menscentrale denken en het achterhaalde idee dat economische groei alle problemen oplost. Een grote groep burgers wil een ander Nederland. Tijd voor Plan B!

Activiteiten

Boekpresentatie in de Eerste Kamer

Boeken

In 2016 heeft de Partij voor de Dieren maar liefst twee boeken uitgebracht, te weten *De kanarie in de kolenmijn* van Marianne Thieme en Ewald Engelen, en *Een gekooid dier*, dat de oorlogsdagboeken van Corine Fonteyn bevat.

De kanarie in de kolenmijn

Marianne Thieme en Ewald Engelen waarschuwen in hun boek *De kanarie in de kolenmijn* voor de onhoudbaarheid van de huidige politieke en financiële keuzes. Als een kanarie in de kolenmijn signaleren zij gevaren die onze toekomst bedreigen. Het is tijd voor een revolutie! Tijd voor plan B! De Volkskrant noemde het boek met afstand het meest radicale geschrift dat de afgelopen jaren in de Haagse politiek werd geschreven, en bekroonde het met vier sterren.

Aftrap lezingentour in Nijmegen

De boekpresentatie op 21 april in de vergaderzaal van de Eerste Kamer was niet alleen de eerste gelegenheid om het boek aan te schaffen, partijleden en de pers kregen ook alvast een voorproefje van Thieme en Engelen zelf. In mei verscheen de Engelse vertaling van *De kanarie in de kolenmijn* als E-book.

In het najaar zijn Marianne Thieme en Ewald Engelen begonnen met hun gezamenlijke tournee door het land om lezingen te houden over de onderwerpen uit het boek en daarover in gesprek te gaan met leden en andere geïnteresseerden.

Een gekooid dier

Een gekooid dier is een bundeling van onderduikdagboeken en enkele gedichten van de Joodse Corine Fontein, die zij de Partij voor de Dieren naliet toen ze in 2013 op 99-jarige leeftijd overleed. Ze was lid van de PvdD en benoemde de partij tot enig erfgenaam.

Zij liet de partij niet alleen een groot geldbedrag na, maar ook al haar persoonlijke bezittingen. Bij het in kaart brengen van de nalatenschap werden naast gedichten ook haar onderduikdagboeken uit de Tweede Wereldoorlog aangetroffen. Om vorm te geven aan haar laatste wens heeft de Partij voor de Dieren haar dagboeken en enkele gedichten gebundeld. Het boek *Een gekooid dier* is hiervan het eindresultaat.

De boekpresentatie in Amsterdam werd begeleid door historicus Dirk-Jan Verdonk, die de dagboeken bezorgde en de inleiding schreef. Bij de presentatie waren nabestaanden en andere geïnteresseerden aanwezig.

Woudfunding-actie Mijn natuur

In 2013 startte de Partij voor de Dieren een woudfunding-actie als protest tegen de bezuinigingen op en het verlies van natuur in Nederland, waarbij Staatsbosbeheer stukken natuur veilde. Met deze actie stelde de partij een natuurgebied in Daarle veilig. Begin 2016 is opnieuw een woudfunding-actie gestart, waarbij vierkante meters besteld konden worden voor een nieuw stuk Nederlandse natuur, direct grenzend aan het eerder verworven gebied. Samen vormt dit een prachtig rustgebied voor planten en dieren.

Op de website www.mijnnatuur.nl kunnen natuurliefhebbers hun naam verbinden aan een zelfgekozen stukje natuur. Deelnemers aan deze woudfunding-campagne krijgen een persoonlijk certificaat met de coördinaten en de zelfgekozen naam van het geadopteerde stukje natuur. De actie loopt in 2017 door.

Natuurwerkdag

Om het natuurgebied in Daarle te onderhouden, organiseerde de partij in samenwerking met Landschap Overijssel een natuurwerkdag in september. Leden en andere natuurliefhebbers met een stukje natuur op hun naam zetten zich in voor het onderhoud van het natuurgebied. De Partij voor de Dieren kiest voor zo natuurlijk mogelijk beheer, waarbij natuurlijke processen zo veel mogelijk hun eigen gang kunnen gaan.

Actief tijdens de natuurwerkdag

Pride Walk

Zaterdag 23 juli stond Amsterdam in het teken van solidariteit, verdraagzaamheid en respect. Duizenden mensen liepen mee tijdens de Pride Walk in Amsterdam, waarbij werd opgeroepen om

Roze idealen tijdens de Pride Walk

geweld en discriminatie tegen lesbiennes, homo- en biseksuelen, transgender mensen en mensen met een intersekse-conditie (LHBTI) te stoppen. De Partij voor de Dieren liep mee met de parade. Het motto van de partij 'Hou vast aan je idealen' werd voor de gelegenheid omgedoopt tot 'Hou vast aan je roze idealen'.

TTIP en CETA demonstraties

Als eerste partij die zich in de Tweede Kamer verzette tegen TTIP en CETA, heeft de Partij voor de Dieren natuurlijk ook in 2016 deelgenomen aan de massale demonstraties tegen de omstreden handelsverdragen tussen de EU en de VS, en tussen de EU en Canada. Tijdens de demonstratie op 28 mei sprak Johnas van Lammeren, fractievoorzitter van PvdD Amsterdam, de protesterende menigte toe. Uiteraard was de Partij voor de Dieren opnieuw aanwezig bij de hierop volgende demonstratie op 22 oktober. Dankzij massale demonstraties door heel Europa voelde de EU zich genoodzaakt om de onderhandelingen over TTIP te staken.

TTIP demonstratie in Amsterdam

Referendum associatieverdrag Oekraïne

De Partij voor de Dieren heeft een actieve nee-campagne gevoerd tegen het associatieverdrag tussen de Europese Unie en Oekraïne. Het verdrag gaat over handel en is te vergelijken met verdragen als TTIP en CETA. Door dit verdrag kan Oekraïne producten makkelijker en goedkoper aan Europa verkopen. Aan producten uit Oekraïne kleven vaak kinderarbeid, dierenleed, gentech en corruptie. Tevens zorgt het handelsverdrag voor oneerlijke concurrentie voor Europese producenten die zich wél aan de regels houden.

In het referendum over het verdrag, op 6 april 2016, sprak de meerderheid van de Nederlandse stemmers zich uit tegen het associatieverdrag.

Rondleidingen Tweede Kamer

In 2016 is er een aantal ledenrondleidingen door de Tweede Kamer georganiseerd. Leden kregen hierbij een impressie van het directe werkgebied van de Tweede Kamerfractie, met als afsluiter een ontmoeting met één van de Eerste of Tweede Kamerleden van de Partij voor de Dieren, waarbij natuurlijk ook gelegenheid was voor het stellen van vragen.

Presentatie verkiezingsprogramma Plan B

Marianne Thieme presenteerde in oktober het concept-verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2017. Dit programma, dat opgesteld is onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur, kreeg als titel Plan B. Er is behoefte aan een Plan B, omdat er geen Planeet B is. Het verkiezingsprogramma is dat Plan B: geen symptoombestrijding, geen oplossingen die over tientallen jaren pas enig effect moeten hebben, geen 'compromisme'. Wél idealen die haalbaar en betaalbaar zijn, vervat in meer dan 550 maatregelen voor een radicaal ander beleid voor mensen, dieren, natuur en milieu. Via Facebook was de presentatie live te volgen. De videoregistratie van de presentatie is binnen een paar maanden al meer dan 246.000 keer bekeken. Klik [hier](#) om de video op YouTube te bekijken.

Presentatie Plan B, live te volgen via Facebook

Website

De Partij voor de Dieren gebruikt haar website op vele manieren; als informatiemiddel, archief en sociaal medium. De website informeert onder andere over het werk van de verschillende fracties van de partij, de activiteiten van het partijbureau, nieuws en standpunten. In campagnetijd wordt de website omgevormd tot campagnecentrum met informatie over de verkiezingen of zoals in het geval van het associatieverdrag tussen de EU en Oekraïne met informatie over het referendum. De website van de Partij voor de Dieren is constant in ontwikkeling.

Scholing

Als groeiende partij is het van groot belang dat ook ons talent meegroeit, in kwantiteit en kwaliteit. Daarbij speelt scholing een belangrijke rol. Daarom vond in 2016 voor de zevende keer de kaderopleiding plaats voor actieve partijleden die hun talenten willen ontplooien. De opleiding bestond dit jaar uit een aantal aparte modules waar men zich desgewenst apart voor kon inschrijven: Communicatie, Argumenteren & Overtuigen en Politieke vorming.

In 2016 vond het tweede deel van de in 2015 gestarte Masterclass plaats. Onder leiding van Marianne Thieme doorliepen de deelnemers, vooral volksvertegenwoordigers, een breed opgezet programma dat met name gericht was op de landelijke politiek.

Congressen

Op 10 april 2016 was het 22e partijcongres in Congrescentrum Zonheuvel te Doorn, met ruim 400 aanwezigen. Tijdens dit congres is Floriske van Leeuwen gekozen tot de nieuwe partijvoorzitter. Tevens werd algemeen bestuurslid Elze Boshart tot secretaris van het bestuur gekozen en werd penningmeester Gerard Kuipers herbenoemd. Hoogleraar financiële geografie Ewald Engelen gaf een gastlezing over zijn visie op de bankencrisis, zijn 'bekering' tot het vegetarisme en zijn bijdrage aan het boek *De kanarie in de kolenmijn*, dat Marianne Thieme en hij samen schreven. Marianne Thieme sloot het congres af met een speech.

Het 23e partijcongres op 27 november 2016 stond in het thema van de Tweede Kamerverkiezingen in 2017. Het congres trok erg veel bezoekers: ruim 500 leden reisden af naar conferentiecentrum Zonheuvel in Doorn om het verkiezingscongres bij te wonen. Tijdens het congres werden het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst vastgesteld. Ook werd de begroting voor 2017 vastgesteld. Het congres werd afgesloten met een speech van Marianne Thieme.

Werkgroepen en afdelingen

De Partij voor de Dieren is actief in alle provincies in Nederland. Er zijn in totaal zes afdelingen: Groningen, Friesland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht en Gelderland. Onder deze afdelingen vallen meerdere lokale werkgroepen. In de zes provincies zonder afdeling is een provinciale werkgroep actief: in Limburg, Noord-Brabant, Flevoland, Overijssel, Drenthe en Zeeland.

TTIP demonstratie in Amsterdam

In 2016 hebben de afdelingen en werkgroepen tal van activiteiten georganiseerd. Deze activiteiten waren vooral gefocust op ledenbinding en ledenwerving. De afdelingen en werkgroepen hebben bijvoorbeeld ondersteuning geboden bij *De kanarie in de kolenmijn*-lezingen. Ook hebben zij verscheidene filmvertoningen georganiseerd, onder andere van de film *One Single Planet* die Marianne Thieme in samenwerking met de Nicolaas G. Pierson Foundation (het wetenschappelijk bureau van de partij) heeft gemaakt. En de afdelingen en werkgroepen hebben zich ingezet voor de zichtbaarheid van de Partij voor de Dieren bij allerlei demonstraties, zoals de TTIP demonstraties en de Pride Walk.

Partijbureau

Het partijbureau heeft ook in 2016 allerlei acties en activiteiten voor leden verzorgd - daarbij vaak bijgestaan door werkgroepen en afdelingen. Voorbeelden hiervan zijn de al genoemde lezingen, demonstraties, natuurwerkdagen, presentaties, rondleidingen en ledencongressen, en het uitgeven van het boek *Een gekooid dier*.

Begin 2016 is veel aandacht gegaan naar het ontwikkelen en voeren van de nee-campagne voor het Oekraïne referendum. Onderdeel daarvan waren het verzorgen van campagnemateriaal en het afhandelen van vragen van leden en geïnteresseerden.

Voor de flyeracties van onze actieve leden zijn drie verschillende flyers ontwikkeld. Voor Pasen heeft het partijbureau een informatieve flyer over de eierindustrie gemaakt, inclusief tips voor de consument. De decemberflyer stond in 2016 in het teken van onveilig en zwaar vervuילend consumentenvuurwerk. Er is in 2016 ook een algemene flyer met informatie over de visie en het doel van de Partij voor de Dieren ontwikkeld. De algemene flyer is multi-inzetbaar en kan bij alle gelegenheden gebruikt worden.

Verder hebben medewerkers van het partijbureau in 2016 weer duizenden telefoontjes, e-mails, brieven en vragen via Facebook en Twitter afgehandeld. Social media is een belangrijk communicatiemiddel: met name Facebook, Twitter en sinds 2016 ook Instagram worden dagelijks ingezet om in contact te blijven met de achterban. Via social media verspreiden we onze nieuwsberichten, onze eigen video's en campagnes die exclusief voor social media gemaakt zijn. Met succes, want het aantal volgers, het aantal gedeelde berichten en de interactie bleven toenemen. De Partij voor de Dieren was ook in 2016 de grootste Nederlandse politieke partij op Facebook!

Het partijbureau houdt zich ook bezig met ledenservice, ledenwerving en ledenadministratie. De jaarlijkse bijdragen van onze leden zijn van groot belang voor veel van de activiteiten van de partij: hoe meer middelen, hoe meer we kunnen doen.

Partijbestuur

Het bestuur van de Partij voor de Dieren bestaat sinds 2016 uit:
 Floriske van Leeuwen, voorzitter (januari-10 april interim-voorzitter)
 Elze Boshart, secretaris (januari-10 april interim-secretaris)
 Gerard Kuipers, penningmeester
 Frank Wassenberg, algemeen bestuurslid
 Marjolein Heesters, algemeen bestuurslid

Volksvertegenwoordigers

Als eerste politieke partij die de gehele planeet en ál haar bewoners centraal stelt en daarmee af wil van het menscentrale denken en het achterhaalde idee dat economische groei alle problemen op kan lossen, zetten onze volksvertegenwoordigers maatregelen voor een betere wereld voor mens, dier, natuur en milieu nadrukkelijk op de politieke agenda. Zij zetten zich in voor de waarden die er écht toe doen: mededogen, duurzaamheid, persoonlijke vrijheid en persoonlijke verantwoordelijkheid.

Daarbij maken onze volksvertegenwoordigers ruimschoots gebruik van de middelen die zij ter beschikking hebben: ze dienen moties in, stellen vragen, voeren debatten en stemmen over wetten. Maar ook buiten de Kamers, Staten, Raden en waterschappen zijn ze actief door mee te doen aan acties, evenementen en een bijdrage te leveren aan verkiezingscampagnes.

Hieronder een greep uit de werkzaamheden van onze volksvertegenwoordigers. Voor een uitgebreider beeld verwijzen we ook graag naar onze website, waar elke fractie te vinden is, evenals een overzicht van de successen in 2016: partijvoordedieren.nl/successen.

Tweede Kamer

10 jaar in de Tweede Kamer

‘Eendagsvliegen’ werden Kamerleden Thieme en Ouwehand gekscherend door andere fracties en de pers genoemd, toen zij in oktober 2006 op het ‘Haagse pluche’ plaatsnamen. Ze ontpopten zich tot invloedrijke parlementsleden. Dat vond ook het opinieblad Opzij dat Marianne uitriep tot één van de meest invloedrijke politica's. Bovendien werd onze fractie dankzij twee topnoteringen in de Duurzame Top 100 van Trouw uitgeroepen tot de duurzaamste fractie.

Met een feestelijke moddertaart als traktatie voor de andere Kamerleden werden de politieke partijen er smakelijk aan herinnerd dat de PvdD dankzij de kiezers niet meer weg te denken is uit Den Haag.

Moddertaart ter gelegenheid van het 10-jarig jubileum in de Tweede Kamer

Altijd voor de dieren

Er is maar één echte partij voor de dieren. Dankzij de Partij voor de Dieren werd in 2016 het Europees dierenpaspoort voor puppy's verplicht gesteld, een belangrijke stap in de strijd tegen de malafide hondenhandel. Maar er wordt voortaan meer tegengehouden bij de grens: ivoor, tijgervellen en veel andere jachttrofeeën mogen Nederland niet meer in. Voor het verminderen van ganzen bij Schiphol ligt sinds 2016 een diervriendelijke aanpak in het verschiet. En op Terschelling mag niet meer op reeën worden gejaagd na Kamervragen van de PvdD.

Toen het Ministerie van Economische Zaken de vijf Java-ape die Stichting AAP sinds 2014 opgevangen en verzorgd heeft, in 2016 naar het apenlaboratorium BPRC in Rijswijk wilde overbrengen, heeft de Partij voor de Dieren hier een stokje voor gestoken. De apen mogen nu definitief bij Stichting AAP blijven.

Ondertussen werd er zoals elk jaar onverminderd hard geknokt tegen de bio-industrie. Een Kamermeerderheid steunde onze motie voor een plan van aanpak om kalfjes bij de koe te houden. Biologisch ondernemen kan op aandringen van de Partij voor de Dieren op meer steun van het kabinet rekenen. En alleen wie echt bijdraagt aan duurzame landbouw mag zijn bedrijf nog 'klimaatlim' noemen.

Klimaat en energie

Marianne Thieme begeleidde in 2016 de Tweede Kamerdelegatie die de klimaattop bezocht, ditmaal in Marrakesh. In 2015 in Parijs was Marianne Thieme ook al delegatieleider. Onder leiding van de PvdD-fractievoorzitter sprak de delegatie in Marokko met de Nederlandse regering, maatschappelijke organisaties, buitenlandse parlementariërs en het bedrijfsleven over de uitwerking van het klimaatakkoord dat in 2015 in Parijs is gesloten. De Kamerleden lieten zich in Marrakesh vooral informeren over wat ieder land gaat bijdragen aan de aanpak van klimaatverandering. De informatie kon door de Kamerleden gebruikt worden voor de debatten die na de klimaattop plaatsvonden met het kabinet.

Net als voorgaande jaren heeft de Partij voor de Dieren zich in 2016 hard gemaakt voor de slachtoffers van gaswinning in Groningen. De bewijslast voor schade is dit jaar definitief bij de NAM, in plaats van bij de slachtoffers neergelegd. Verder moest de evaluatie van het Energieakkoord dankzij een

aangenomen motie van de PvdD onafhankelijk gebeuren. Hiermee werd voorkomen dat betrokkenen en belanghebbenden invloed uit konden oefenen op de evaluatie.

Verzet tegen TTIP, het Oekraïneverdrag en buitenlands bonusbeleid

De Partij voor de Dieren was de eerste partij die zich in de Kamer verzette tegen het vrijhandelsverdrag tussen de EU en de VS: TTIP. Dankzij massale demonstraties, ook in 2016 weer, voelde de EU zich genoodzaakt om de onderhandelingen over TTIP te staken. De meerderheid van de Nederlanders zei ook nee tegen het associatieverdrag met Oekraïne. De PvdD voerde hier succesvol campagne tegen door te wijzen op de importmogelijkheden die het verdrag biedt voor plofkippenvlees en het in de EU verboden legbatterij-ei.

Na de Brexit dreigde er een soepele hantering van het bonusbeleid te komen voor Britse banken, teneinde deze naar Nederland te lokken. Dit ging echter zomaar niet, een Kamermeerderheid was het met de PvdD eens dat er geen uitzondering gemaakt moet worden op het Nederlandse bonusbeleid voor buitenlandse banken.

Provinciale Statenfracties

De rol van de Statenleden is belangrijk, aangezien de verantwoordelijkheid voor de zorg voor de natuur bij de provincies ligt. Meer dan ooit bepaalt de provincie hoe onze leefomgeving eruit ziet. Veel van de natuurgebieden in Nederland staan onder druk – en de dieren die er leven staan aan tal van bedreigingen bloot. Ook in de provincies vervult de Partij voor de Dieren de rol van haas in de marathon.

Onze Statenleden bleven ook dit jaar illegale jachtpartijen aan de kaak stellen. Daardoor mogen in Flevoland geen knobbelzwanen meer afgeschoten worden. Friesland is overgestapt op het steriliseren van verwilde katten, in plaats van afschieten. Ook tegen de legale jacht werd gestreden. In Groningen heeft een meerderheid ingestemd met een einde aan de plezierjacht binnen de provincie. En de Noord-Hollandse fractie streed fel tegen het doden van damherten in de Amsterdamse waterleidingduinen.

Om verdere intensivering van de veehouderij te voorkomen, komen onze fracties in het geweer bij de komst van nieuwe megastallen en uitbreiding van vergunningen. Zo protesteerde de Statenfractie in Noord-Brabant tegen de komst van een megastal in Heusden, en de fractie in Overijssel tegen een varkensflat in Raalte.

Een bloem- en kruidenrijk grasland is beter voor de weidevogels en andere dieren, Zuid-Holland is daar nu ook mee aan de slag gegaan. Provincie Utrecht heeft zich op verzoek van de PvdD uitgesproken tegen de komst van een plofkippenfabriek van het Oekraïense bedrijf MHP.

Provincie Groningen steunde onze motie voor een gasvrij Groningen, omdat echte veiligheid begint met verminderen van de gaswinning. Gelderland stelt hogere ambities op het gebied van duurzaamheid en werkt aan energiebesparing en recycling. En in Limburg krijgt duurzame energie voortaan voorrang. Bovendien waarschuwt deze provincie omwonenden nu bij vuurwerk-evenementen.

Demonstratie tegen gaswinning in Groningen

Gemeenteraden

In Arnhem krijgen mode-evenementen met bont geen subsidie meer. Op verzoek van de PvdD krijgt de dierenambulance in Amsterdam extra geld en moeten Amsterdamse kinderboerderijen diervriendelijker. Gemeente Den Haag verschaft sinds 2016 een onkostenvergoeding voor het vervoer van gewonde in het wild levende dieren. De fractie in Vlagtwedde zette zich in tegen de uitbreiding van megastallen en mestbassins.

In Amsterdam, Apeldoorn en Den Haag gaat nu, in navolging van Utrecht en Buren, meer aandacht naar dierenmishandeling binnen de aanpak van huiselijk geweld. Dit is vervolg op onze Tweede Kamermotie over de relatie tussen dierenmishandeling en huiselijk geweld die in 2015 werd aangenomen. Dieren zijn in dergelijke situaties vaak ook slachtoffer. Bovendien blijkt uit onderzoek dat mensen langer langer wachten met hulp zoeken omdat hun huisdieren nergens terecht kunnen.

In Amsterdam, Den Haag, Groningen, Gouda en Utrecht komt er dankzij de PvdD een einde aan het verkwistende, ongewenste reclaimedrukwerk met de invoering van de ja-ja-sticker. Steeds meer gemeenten keren zich tegen het oplaten van ballonnen, omdat het afval daarvan in de natuur terecht komt. Amsterdam, Apeldoorn en Arnhem namen in 2015 al maatregelen tegen het oplaten van ballonnen, in 2016 sloten ook de gemeenten Den Haag en Utrecht zich hierbij aan. Leiden heeft inmiddels een vuurwerkverbod voor parken ingesteld.

Het Rotterdamse stadhuis is begonnen met afval scheiden en heeft een vegetarische dag gehouden op diendag. In Utrecht en Den Haag kiest men voortaan voor biologische, en dus gifvrije, bloembollen om de bijensterfte te stoppen.

Den Haag moet aan de slag met meer groen in de wijk en natuurinclusief bouwen, waarbij onder andere meer rekening wordt gehouden met de leefomstandigheden van huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen. Pijnacker-Nootdorp gaat het gebruik van zonne-energie in de glastuinbouwsector stimuleren om de verduurzaming van de energievoorziening te versnellen.

Waterschappen

De waterschapbestuurders van de Partij voor de Dieren hebben zich ook dit jaar weer ingezet voor onder andere schonere water, een schonere bodem, visveilige gemalen en diervriendelijke oevers. Maar ook tegen verdroging van natuurgebieden, tegen oxidatie van veengebieden, tegen de wrede en geldverslindende muskusrattenjacht en tegen vermaak met dieren zoals hengelen en viswedstrijden.

Zo wordt bijvoorbeeld in De Stichtse Rijnlanden dankzij de PvdD onderzocht of drugs- en medicijnresten een gevaar vormen voor de waterkwaliteit. Ook moeten vervuilende boten met diesel- en benzinemotoren uit de wateren van De Stichtse Rijnlanden geweerd worden. Delfland zette zich in voor diervriendelijke kades en stelde vissterfte aan de kaak.

Waterschap Hunze & Aa's nam op initiatief van de PvdD als eerste waterschap in Nederland een nota dierenwelzijn aan. Waterschappers van Amstel, Gooi en Vecht hebben in de zomer partijleden meegenomen op excursie, waarbij zij kennis gemaakt hebben met de werkzaamheden van het waterschap. Ditzelfde waterschap heeft zich op verzoek van de PvdD ook uitgesproken tegen vrijhandelsverdrag TTIP.

Eerste Kamer

Ook in de Eerste Kamer heeft de fractie haar invloed uitgeoefend op het politieke debat. In bijdragen en opinieartikelen pleitten de senatoren van de Partij voor de Dieren aanhoudend voor een radicale koerswijziging.

‘Als het kalf verdronken is, slacht men de koe’ luidde bijvoorbeeld de titel van het opinieartikel van senator Niko Koffeman dat in 2016 in dagblad Trouw verscheen. Hierin uitte hij kritiek op het kortzichtige landbouwbeleid waardoor melkveebedrijven ongeremd hebben kunnen groeien.

De Partij voor de Dieren hecht veel waarde aan de privacy van burgers. Het wetsvoorstel om medische gegevens van patiënten op te slaan in één centraal systeem stuitte op grote bezwaren vanuit privacy-beschermers. Dankzij onze Eerste Kamerfractie moet de privacy van patiënten beter beschermd worden bij de uitwisseling van medische gegevens. Zorgaanbieders en patiënten blijven hierdoor de keuze

houden om te werken met de huidige decentrale gegevenssystemen, die bewezen veiliger zijn voor de privacy van patiënten.

Europees Parlement

De Partij voor de Dieren heeft onder leiding van onze Europarlementariër Anja Hazekamp mooie successen geboekt. Bijvoorbeeld het schrappen van het Spaanse stierenevenement Toro de la Vega, waarbij een stier door honderden mensen met speren wordt opgejaagd en doodgestoken. De Nederlandse en de Spaanse Partij voor de Dieren hebben samen meegedaan aan massale protesten in Madrid.

Japan moet van de EU een einde maken aan hun illegale jacht op walvissen, anders heeft dat consequenties voor hun handelsrelatie met Europa. De Partij voor de Dieren heeft in Brussel de Japanse EU-ambassadeur direct aangesproken op de aanhoudende Japanse walvisjacht.

De import van het veemedicijn Pregnant Mare Serum Gonadotropin (PMSG), waarvoor zwangere paarden levend van hun bloed worden beroofd, wordt verboden dankzij de Partij voor de Dieren. Het was dan ook niet verbazingwekkend dat Anja Hazekamp in Brussel in 2016 is uitgeroepen tot dier-vriendelijkste Europarlementariër. Zij heeft hierop laten weten 'vereerd' te zijn met de award. Toch nam zij deze niet persoonlijk in ontvangst, aangezien de jaarlijkse awarduitreiking gesponsord wordt door de gigantische Brusselse industriële lobby en omdat het niet transparant is hoe de nominaties tot stand komen.

Tot slot

2016 was het jaar dat we 10 jaar in de Tweede Kamer zaten - wederom een jaar van groeiend verzet, dat onder meer tot uitdrukking kwam in de strijd tegen vrijhandelsverdragen. Ook hebben we een flitsende start gemaakt van de verkiezingscampagne voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Tijd voor Plan B!

Dit alles werd mede mogelijk gemaakt door de inzet van vele honderden actieve leden, medewerkers, volksvertegenwoordigers en natuurlijk onze kiezers.

Partijbestuur Partij voor de Dieren, april 2017